

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
YANA MICALLEF STAFRACE**

Seduta ta' l-20 ta' April, 2012

Talba Numru. 116/2010

Angelo Crocetta AK 1537927

vs

Auto Sales Limited C 491

It-Tribunal,

Ra li din il-kawza hi dwar tiswijiet li saru mis-socjeta' konvenuta fuq il-vettura Renault nru DS014YV tal-attur u li l-attur jallega li dawn ma sarux skond is-sengha u l-arti.

Fil-premessi għat-TALBA l-attur qal li waqt li l-vetura kienet f'idejn is-socjeta' konvenuta hu sofra danni; minhabba s-socjeta' konvenut inkorra spejjes ta' kiri ta' car u gie mgiegħel ihallas tat-tiswijiet u bdil ta' *parts* li jew ma sarux jew ma sarux sew. Interpellata tagħmel tajjeb għad-danni, s-socjeta' baqghet inadempjenti.

Hawn l-attur ghadda biex talab li t-TRIBUNAL jiddikjara li s-socjeta' responsabbi għad-danni u spejjes minnu

mgarrba, tillikwida l-istess jekk mehtieg permezz ta' periti nominandi u tikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallsu l-*quantum* likwidat. L-attur illimita t-talba ghal tlett elef, erba mijha sitta u disghin Ewro u sitt centezmi €3496.06c. Bl-ispejjes, u bir-rappresentanti tas-socjeta' ngunti ghas-subizzjoni.

Is-socjeta' konvenuta **eccipiet** hekk:-

1. It-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda bl-ispejjes kontra l-istes attur ghaliex mhux minnu li s-socjeta' konvenuta hija bxi mod responsabbi għad-danni li allegatament sofra l-attur.
2. Illi mhux minnu li l-attur inkorra spejjez u danni b'risultat tax-xogħol tas-socjeta' konvenuta.
3. Illi kull xogħol li sar mis-socjeta' konvenuta sar skond is-sengħa.
4. Illi mingħajr pregudizzju l-attur għandu jiprova dd-danni allegatament sofferti minnu. L-ammont ta' danni huwa kontestat.

II-PROVI mressqa huma fil-qosor hekk:-

A **II-PL Nadine Farrugia** qalet li ghalkemm l-attur hu Taljan residenti Malta, certi postijiet ma kienx jafhom. Halla f'idejha l-ilment dwar l-aircondition fil-car. Billi taf li hu "ffissat" fil-car, bagħtitu għand is-socjeta' konvenuta, agenti tar-Renault.

Akkumpanjat lill-attur għand l-agent. Kellmu lil Etienne Dalli, hallewlu l-car u l-ghada gabruha u qalilhom li ried jinbidel *pipe*, prezz €310. L-attur accetta u kellu jigbor il-car fl-4 ta' Awwissu 2009.

Mar jigborha l-attur, cemplilha u qalilha li meta telaq mill-istabbiliment tal-agent lejn ir-Rabat l-aircondition xorta wahda ma kienx jahdem. Hu u sejjjer lura lejn l-agent, infetah il-bonnet u tghawweg u infaqghalu l-w/screen u hu saq bilmod lejn il-Mosta.

Minghand l-agent cemplilha u qalilha li anka sab marki taz-zejt imholija mill-impjegati, fuq it-tapit – marki li rat hi stess meta marret hdejh. Marret mieghu l-ghada u kellmu lil E. Dalli u il-Manager Romain Galea u kien hemm xi haddiema ohra. Dawn hadu l-attitudni li ma kellhomx x'jaqsmu mal-hsara.

B'dahru mal-hajt, l-attur halla l-car hemmhekk. Etienne Dalli semmielu *courtesy car*. Mario Galea tah l-istima u qallu li malli jhalli €200 depozitu kienu jordnaw il-w/screen minn barra. L-ghada dan ta lill-attur stima ta' kollox bil-miktub fl-ammont ta' €875. Dwar meta titlesta t-tiswija semmew 2/3 gimghat ghall-wasla tal-w/screen u sadattant il-car tkun kemm jitqeghdilha dan. Il-courtesy car ma tawhielux fil-pront u l-attur kera car ghal tmiem il-gimgha. Bi skuza jew ohra baqa bla car minghandhom.

Hi u l-attur kienu jmorru jistaqsu fiex waslet it-tiswija u kienu jghidulhom li x-xoghol kien miexi. Meta ghaddew xi 3 gimghat, marru għand Mario Galea u dan cempel lil xihadd u semghetu jghidlu “Mela m'ordnajtuhx?” Talbuh biex jaraw ix-xogħliljet u rrizultalhom li l-car ma kienetx għadha ntmisset.

Fl-10 ta' Settembru kellu jasal il-w/screen u l-attur kelliu jmur ghall-car wara nofs-in-nhar u qalulu li l-problema tal-airconditions kienet gejja mill-batterija li riedet tinbidel bi flusu. Allura l-attur ibbukkja biex l-ghada jmur Sqallija bil-car fuq il-catamaran. Akkumpanjat lill-attur meta mar jigbor il-car. Talbu lil Mario biex johrog magħhom biex jigi testjat l-airconditioning. Dan induna li ma kienx stabbli u ma kienx qed jinhass. Hawn l-attur induna li s-sensors ma kienux qed jaħdmu u b'hekk it-twieqi ma kienux qed jaħdmu kif suppost u anqas il-wipers u anqas is-sensors tat-tyres. Galea irranga biss it-twieqi, l-ohrajn ma kienx jaf kif. Li stereo tal-car ma bediex jahdem u kulhadd sata jara li l-kulur tal-bonnet ma kienx jaqbel mal-bqija.

Marru lura l-garaxx tas-socjeta' konvennuta u l-impjegati għalqu l-bibien. Ipruvaw jirrimedjawlhom xihaga, imma għalxejn. Huma ma riedux ihallsu s-somma totali tal-kont

stante l-ilmenti msemmija. Hawn Romain Galea u Mario Xuereb qalulhom li jekk ma jhallsux kollox ma kienux ser jithallew johorgu l-car. Telqu mill-garaxx u hallewhom fid-dlam u bla arja.

Hawn ix-xhud u l-attur cemplu lill-Pulizija ta' Birkirkara u kienu dawn li qalulhom minn fejn kellhom johorgu u marru l-Ghassa wara li l-attur sakkar il-car u ha c-cavetta mieghu. L-ghada filghodu l-attur mar mill-gdid il-garaxx tas-socjeta' konvenuta. Minkejja li ppruvawlu jirrangaw xihaga fil-car, ma rnexxilhomx.

Biex hareg il-car l-attur kelli jhallas izda kiteb fuq ir-ricevuta tas-socjeta':

Pago e faccio uscire questa macchina non perche sono contento per lavoro fatto ma perche non ho piu fiducia nei meccanici e non ho altra scelta per farla uscire dopo i lavori fatti per me (ara Dok AC4 esibit mal-affidavit tal-attur, a fol 26). Taf li wara l-attur mar Sqallija u sarulu tiswijiet għand garaxx awtorizzat mir-Renault. Fuq parir li tawh ix-xhud u l-Av. Franco Galea, l-attur kien ta stima preventiva lis-socjeta' konvenuta biex l-ispiza tal-hsara tigi minimizzata, izda għal xejn.

B L-attur xehed permezz ta' affidavit fl-ilsien Taljan. Fl-ewwel parti tieghu, fis-sustanza, itenni dak li qalet ix-xhud PL Nadine Farrugia u qed hawn issir riferenza diretta għalihi. Zied imbagħad dak li ssuccieda fi Sqallija. Hu mar għand zewg ditti biex ikun cert milli kien ser isirlu fi Sqallija. L-ewwel Renault Concessionaria Puglisi/Autovia SPA (li rrilaxxat Dok AC 8 a fol 30). Hu nefaq ukoll, biex isewwi, dak muri fid-Dok AC 6 u 7.

Spjega kif, lura Malta, ipprova jasal għal soluzzjoni amikevoli, izda ma wasalx avvolja saru zewg inkontri. L-attur spicca biex elenka l-ispejjes minfuqa fi Sqallija "fino ad oggi" u dawn jammontaw għal €2803.57 (ara fol 19). Gew ukoll esibiti, a fol 21, 4 ritratti bhala dok ACF.

L-attur raga xehed fl-udjenza tal-11 ta' Jannar 2012 u ma zied xejn ta sustanza ma dak li kien qal qabel fl-

affidvait. Jigi notat, izda, li f'dik l-udjenza Dr. Franco Galea ghall-attur talab li jesebixxi dokument li juri d-dettalji ta' fejn saru x-xoghlijiet fuq il-vettura mertu tal-kawza fi Sqallija, u dan biex jikkonferma dak li qal fl-affidavit u li d-dettalji li jidhru fuq il-fatturi ga esebiti minnu huma l-istess li jirrizultaw mill-vettura Renault. Dr. Manduca oppona, in vista tal-fatt li t-talba kienet qed issir meta z-zewg nahat kienu ga ghalqu l-provi u t-TRIBUNAL cahad it-talba.

C **Etienne Dalli**, service advisor mas-socjeta' konvenuta qal li stima bil-miktub hlied fuq *panel beating* qatt ma kien hemm izda *job cards* li jinkludu l-invoice. Esibixxa Dok ED1, ED1A, ED1B, ED2. Bhala ED3 esibixxa filmat tal-car tal-attur fl-4 ta' Awwissu 2009.

Meta ressaq affidavit b'nota tat-12 ta' Lulju 2011 (wara li xehed fl-udjenza tat-2 ta' Marzu 2011) qal li l-attur kien dahhal il-car ghax l-arja kondizzjonata ma kienetx qed tkessah. Bidlu *pipe*, cemplulu u ried jara liema wiehed gie mibdul. Fetah il-*bonnet* u urihulu. Ried jara l-mibdul. Hu halla l-*bonnet* wieqaf u meta mar lura sabu maghluq. Urieh dak antik u l-attur telaq. Ftit wara rcevew telefonata minghandu u gharrafhom bl-incident.

D **Antoine Vella**, parts manager mas-socjeta' konvenuta, esibixxa dokumenti rigwardanti "spare parts" hekk: Dok AB1 – AB3 li jirrigwardjaw l-ordni tal-w/screen, id-data tal-ordni u d-data ta' meta wasal. L-ordni saret fil-21 ta' Awwissu 2009 u l-wasla kienet fit-3 ta' Settembru 2009. Id-depozitu sar fis-7 ta' Awwissu u l-ordni saret fil-21 ta' Awwissu (enfasi tat-TRIBUNAL. X'gara dwar dewmien ma jafx. Jaf li kienu maghluqa fit-13 u 14 ta' Awwissu (S. Maria) u l-ordni ssir il-Gimgha filghodu. It-13 ta' Awwissu kien il-Gimgha u l-ordni saret il-Gimgha 21 ta' Awwissu. Fl-affidavit tieghu, a fol 75, ma zied xejn gdid.

E **John Sammut** qal li jahdem bhala Workshop Controller mas-socjeta' konvenuta. Hareg il-car ghar-road test u wara dahhalha u ccekkja l-ilma, zejt u possibilita' ta' xi *leak*. Parkjaha barra x-showroom, sakkarha u ta' c-cwievet lil Dalli.

F **Mario Galea** xehed u esibixxa bhala Dok MG stima li nghatat lill-attur ghal w/screen u *bonnet* (€875, a fol 62). L-arja kondizzjonata ma tigix taht l-linkariku tiehu. Meta hareg mal-attur biex jiccekkjaw din, fl-opinjoni tieghu kienet tahdem. L-attur ma qabilx u ssuggerew li jmorr lura l-garaxx.

Fl-affidavit sussegwenti (a fol 77) ma zied xejn ta' sustenza.

G **Romain Galea** qal li hu ra is-CCTV *recordings* tal-04.08.09 u hemm jidher Etienne Dalli juri l-pipe lill-attur u lil dan jaghlaq il-*bonnet* u jitlaq bil-car.

In konro ezami qal li m'ghandhomx politika stabbilita dwar *courtesy car* izda jimgħu kaz kaz. L-ewwel darba li gie nvolut fil-kaz kien dwar l-istima tal-panel *beating* – mill-bqija ra “prodott lest”. Jaf li fl-10.09.09. Mario Galea kien qallu li l-attur ried jiehu l-car bla ma jhallas u dana minhabba li kien għad irid jigi *rear sensor* minn barra izda dan ma setax ikun ghax huma jithallsu ta'dak li jkun ga sar meta toħrog il-car. Mario Galea qallu li l-attur (allura kien sar il-hin) ma riedx johrog mill-garaxx u hu qal lil Galea biex jispjega lill-attur li riedu jagħlqu u jekk jibqa jirrifjuta johrog isejjhu l-Pulizija. Il-workshop pero ma jissakkarrx.

Fl-affidavit a fol 72 et seq ix-xhed tenna li ga xehed u amplifika fuqu u xehed fuq cirkostanzi li jirrizultaw minn xhieda ohra. Zied hekk:-

*Wara li Crocetta telaq bil-vettura għal xi tlett kwarti, cempel u avzana li l-*bonnet* infetah u kisser il-hgiega ta' quddiem. Meta gie fil-garage hu sostna li ahna ghalaqni il-*bonnet*. Ghalkemm sostnejna mieghu u mal-gharusa tieghu Nadine Farrugia li l-*bonnet* infetah u nghalaq minnu u l-kolleġa l-ieħor tieghu qabel ma l-impiegat irritorna sabiex jurih il-pipe li nbideli. Ahna wkoll iddepositajna koppja tal-video tape juri u jikkonferma li l-allegazzjoni ta' Crocetta mhix minnha. L-gharusa tieghu Nadine Farrugia sostniet li ahna rridu nieħdu responsabilita' ta' dana dd-dannu, biss peress li hu ghalaq il-*bonnet* u kelna prova ta' dana parti l-gwida lilha mogħtija mis-Service Advisor,*

ma stajnix naccettaw. Il-klijent ilmenta wkoll fuq l-arja kondizzjonata biss ahna avzajnih li l-arja kondizzjonata ma kienetx qed tahdem sewwa minhabba li l-batterija kienet batuta. It-test tal-batterija juri li l-batterija kellha bzonn tinbiddel. Jirrizulta wkoll li meta tkun wieqfa "idle" l-clutch tal-kumpressur jaqta minhabba l-vultagg baxx.

Zied ukoll dan:-

L-avukat ta' Crocetta provdieni bi stima u dikjarazzjoni marbuta ma xogholijiet li saru Sqallija. L-istima hi fuq parts u labour li fl-opinjoni tieghu thallsu ghat-tiswija. Din id-dikjarazzjoni gejja minn dealership tal-marka VW u Audi li mhumiex dealers ta' Renault. Apparti dan jidher li ddokumenti u l-kitba originali tpoggiet fuq koppja ta' letterhead u ma ntuzawx letterheads originali ta' l-istess azjenda li għandhom qal li sar x-xogholijiet. L-istima sa fejn nafu ahna ma saretx minn Renault dealer awtorizzat gewwa Sqallija.

Wara dan, Romain Galea raga xehed b'aktar spiegazzjonijiet dwar is-CD u fir-rigward esibixxa r-ritratti (mehuda minnu) bhala Dok AB1 sa AB10 (a fol 81-83)

KONSIDERAZZJONIJIET

It-TRIBUNAL iqis li hawn irid izomm quddiem ghajnejh tliet konsiderazzjonijiet bazici.:-

- a) F'sede civili il-prova mressqa minn min imiss li jagħmel dan mhux necessarjament tkun ta' certezza assoluta izda **prova** trid xorta ssir. Hawn bizzejjed prova fuq bazi ta' probabilitajiet u meqjus dak *id quod prelumque accidit, imma l-prova trid, wiehed itenni, issir u mhux, kif nghidu fit-triq, "kemm tgholli s-sold!"*
- b) It-TRIBUNAL irid, statutorjament jiggwida ruhu wkoll minn principji ta' ekwita', izda dawn jippresupponi prova li, jekk ma tkunx forsi għal kollox preciza, turik imma, b'indikazzjonijiet car, x'titlob il-gustizzja.

- c) Meta klijent bhall-attur jitlob servizz, dan għandu jingħatalu *secundum artem* bhala l-korrispettiv tal-hlas li jsir mill-klijent .

Fil-kaz prezenti l-attur qed jitlob kumpens minhabba hsarat u tiswija hazina fil-vettura tieghu li hu fada f'idejn is-socjeta' konvenuta, socjeta' li kellu raguni tajba ghala jahseb li kienet kompetenti biex tesegwixxi dak li stenna minnha.

Hawn tigi l-konsiderazzjoni: x'ressaq l-attur bhala prova in sostenn ta' dak minnu allegat? Il-posizzjoni hi din:-

- a) Dan hu kaz fejn tidhol is-sengħa u, fic-cirkostanzi kien indikat b'mod l-iktar car li l-attur kellu jissoggetta l-vettura ghall-ezami ta' espert li ma jimpurtax li jkun *ex parte*, tad-dannni minnu lamentati. Minflok, hu qabad u ha l-car Sqallija, sewwa u gie lura b'kont.
- b) Wiehed jifhem (u hawn jidhol is-sens tal-ekwita') li l-attur ma setax ihalli l-car, b'xogħol hazin fuqha għal certu tul ta' zmien inevitabbli, biex tigi spezzjonata minn espert mahtur waqt il-proceduri prezenti, imma t-triq alternativa msemmija kienet mizura ndikata u realistika.
- c) Illum għandna x-xhieda tal-attur, korroborata f'parti zghira biss (forsi inqas importanti) minn Nadine Farrugia, u għandna minn naħha l-ohra x-xhieda in kontrarju tal-impiegati tas-socjeta' konvenuta li, secjalment fejn jidhol l-gheluq tal-bonnet (li l-attur tah importanza sew) hi mghajjfa sostanzjalment mix-xhieda ta' dawn. Sal-punt li wieħed jghid li dak li sostna l-attur mhux pruvat.
- d) Għandna pretensjoni dwar kiri ta' car bla ma t-TRIBUNAL għandu quddiemu xi ricevuta u nholoq ukoll dubbju dwar l-awtenticità tal-kontijiet tat-tiswija fi Sqallija, dokumenti ba ebda awtentikazzjoni legali u li s-socjeta' konvenuta titfa dubbji serji fuqhom. Ghalkemm dan mhux bizzejjed izda qed jitqies fuq l-isfond ta' kollox.

DECIZJONI

Kopja Informali ta' Sentenza

Meta jqis dak kollu mfisser hawn fuq, it-TRIBUNAL jiddecidi billi **jihad** it-talbiet attrici ghax ma gewx soddisfacentement pruvati mill-attur, kif kien mehtieg minnu li jagħmel b'dana li, fic-cirkostanzi, l-ispejjes jibqghu mingħajr taxxa bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----